

bliver saameget høiere. Smidlertid, Landeie= domsbesidderne sige: vi have kjøbt vore Eie= domme i denne Tro om en fast Rentefod; de have rigtignok feilet deri, fordi Pengenes Priis altid er veylende; men da de nu engang have havt denne feilagtige Opfattelse, synes jeg, at Billighed taler for, at Staten tager Hensyn dertil, da Saamanges Bæe og Bel er impliceret deri; men jeg vil ogsaa troe, at Staten har taget dette Hensyn ved at bestemme, at i de første 10 Aar kan der af visse Instituters Pengemidler ikke betinges høiere Rente end 4 pCt. Finde Eiendomsbesidderne nu, at disse 10 Aar ikke afgive dem en tilstrækkelig Sikker= hed, saa skal jeg, naar Loven gaaer videre, gjerne stemme for, at de ubvides f. Ex. til 15 a 20 Aar; men man maa samtidig dermed erkjende, at Prisen paa Penge er veylende lige= som paa enhver anden Vare; hverken Kongen, som efter et æret Medlems (Ludvig) Udsagn af denne Grund skulde miste sit Folks Kjærlighed, eller Ministeriet eller nogensomhelst Institution har det i sin Magt at binde Prisen paa Penge til et vist Beløb; at forsøge derpaa vilde være at komme med Tvangsforanstaltninger, der slet ikke stemme med vor frie Forfatning. Jeg troer saaledes, at hverken Hans Majestæt eller Mi= nisteriet eller Rigsdagen eller Nogensomhelst vil miskjendes, fordi denne Lov er kommen frem. Er Loven præjudicerende, griber den skadelig ind i flere Medborgeres Bæe og Bel, kunne de ikke forlange Mere end at være sikrede i det Mindste for deres Levetid; og det kan jo skee ved passende Endringer i Loven. Man kan, som sagt, tage Hensyn til Landeie= domsbesidderne, det har Loven ogsaa gjort, man kunde maaskee gaae endnu hyderligere, men en Feil have de dog begaaet ved at antage, at 4 pCt. vilde være en staaende Rentefod; thi Pengenes Værdi er, for at jeg skal gjentage det, aldeles veylende, den Afgift, der af Raantageren maa svares, for at benytte Raangiverens Penge, er og maa være veylende, den kan ikke bindes. Naar man har sagt, at man vilde stemme for en høiere Rentefod, naar den kunde begræns= ses til 5 a 6 pCt., da skal jeg dog gjøre op= mærksom paa, at Prisen paa Penge, Renten, ligesaalet kan begrænses opad, som den kan begrænses nedad. Vi have, som ogsaa blev

oplyst af en æret Rigsdagsmand i den næstsidste Sessjon, havt Tider, hvor Renten var lang under 4 pCt., og medens jeg ikke skal udtale nogen Mening om, hvorvidt Ministeriet har gjort Klogt eller ikke ved at forelægge denne Lov, skal jeg ikke tilbageholde den Bemærkning, at efter min Mening er Loven en Affødning af Nødvendigheden; Ministeriet har indseet, at Rentefoden maatte frigives, at det var en For= holdsregel, hvis Sværkættelse ikke længere burde opsættes. I de Lovudkastet ledsagende Motiver er det ogsaa iblandt Andet bemærket, at Mini= steriet maatte ansee det for ønskeligt, at Raan= søgerne slap for at erlægge Bevillingsgebyr; denne Lettelse vil finde Sted, naar Loven ved= tages, og jeg skulde troe, at ingen af de ærede Landeie= domsbesiddere vil beklage sig over at erholde en saadan Lettelse. — Da jeg har fundet, at Lovudkastet er nødvendigt, da jeg finder, at det er en ligefrem Følge af den hele Udvik= ling, har jeg villet tage Ordet for ved min Ud= talelse at støtte Regjeringen, og skal nu slutte med, at Conseqvensen maa føre til, at de, der dele Anskuelse med mig, maae stemme for, at Loven gaaer igjennem.

S. M. Peterfen: Da jeg ved tid= ligere Leiligheder, den samme Sag betræffende, har tilladt mig at sige et Par Ord, skal jeg heller ikke undlade det denne Gang. Jeg har tidligere havt nogen Betænkelighed ved en fri Rentefod, og det har jeg tilbeels endnu; derimod kan jeg ikke dele de stærke Angreb, som ere blevne gjorte paa Lovudkastet; jeg troer, at Følgen af dets Vedtagelse vil blive ganske lille, saa= ledes som det ogsaa er blevet udtalt af den ærede Minister; den eneste Grund der kan være til ikke strax at gaae ind derpaa, er den, at der er en Frygt tilstede, det indbrømmer jeg, hos Mange, men den er tilbeels utidig og uberettiget; jeg troer, at der med Hensyn til nærværende Lovudkast gjælder det Samme som med Næringsloven for et Par Aar tilbage, at der kan være noget Berettiget i Modstanden, men det Meste er dog en uberettiget Frygt. Jeg har kunnet begribe, at det efter de Ud= talelser, vi have hørt fra forskjellige Sider, maa stille sig meget forskjelligt i de forskjellige Egne af Landet, men i den Egn, hvor jeg er fra, og